

5. MIXÉR

METODICKÉ POKYNY PRO UČITELE

K čemu aktivita slouží?

Žáci se v této aktivitě:

seznámí s fungováním a ovládáním lineárního motoru,
seznámí s jednoduchým vstupním zařízením (dotykovým senzorem), způsobem jeho připojení a ovládání,
naučí pracovat s blokem podmíněného vykonávání příkazu a ovlivňovat jeho stavy,
seznámí s blokem pro opakování.

Přepokládaný rozsah aktivity

2 x 45 minut

Jak při řešení aktivity postupovat?

Dbejte na to, aby žáci následovali pokyny uvedené v učebnici a postupovali při řešení úloh lineárně.

Co si pro řešení aktivity připravit?

Žáci využívají pouze díly, které jsou součástí základní sady stavebnice.

Popis částí aktivity, předpokládané řešení

5.1 Sestavení a připojení mixéru

Úvodní část slouží k seznámení s porty řídicí jednotky. Žáci se zde naučí, které porty slouží jako výstupní, tedy k připojení motorů. Pokud žáci tuto část přeskochí nebo si ji nepřečtou kompletně, může dojít k záměně portů a následným problémům při programování. Zkontrolujte, zda žáci při zapojení motoru nezaměnili výstupní porty za vstupní.

Obrázek 1 – Ilustrační obrázek správného využití vstupních portů řídicí jednotky.

5.2 Začínáme programovat mixér

5.2.1 Objevování

Zadání: Vytvořte program, který spustí mixér.

Řešení: Pokud žáci vloží do programu blok **Medium Motor** a spustí program, motor se ve výchozím nastavení otočí pouze o jednu otáčku.

5.2.2 Problém

Zadání: Z jakého důvodu se mixér otočil jen velmi málo a poté se zastavil?

Řešení: Při řešení problému by žáci měli přijít na to, že jedna otáčka motoru trvá velice krátce. Jejich úkolem je zjistit, jak dobu jeho otáčení prodloužit a své řešení otestovat.

Obrázek 2 – Parametry způsobující velice krátkou dobu otáčení motoru.

5.2.3 SOS

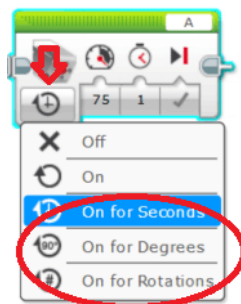
Nápověda vedoucí žáky k řešení úkolu 5.2.2. Využít by ji měli pouze žáci, kteří vyčerpali všechny možnosti a s řešením si neví rady.

5.2.4 Úkol

Zadání: Vytvořte program, díky kterému se mixér roztočí na 5 vteřin.

Řešení: Žáci by si měli uvědomit, že musí použít blok jiným způsobem a pokusit se roztočit motor na 5 vteřin. Jako návod jim slouží informace o dalších režimech programového bloku.

Obrázek 3 – Režimy programového bloku Medium Motor.

SOS

5.2.5 SOS

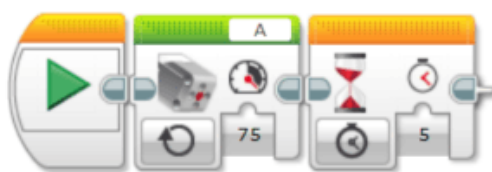
Nápověda vedoucí k řešení úkolu 5.2.4. Využít by ji měli pouze žáci, kteří vyčerpali všechny možnosti a s řešením si neví rady.

5.2.6 Otázka

Zadání: Ke stejnému výsledku vede někdy více cest. Jak se program na obrázku liší od vašeho řešení? Dokážete zjistit, jak funguje?

Řešení: Zadaný úkol nemá pouze jediné řešení. Druhé možné řešení je na obrázku 4. Úkolem žáků je tento program otestovat. Měli by pomocí nápovědy týkající se bloku *Wait* dojít k tomu, že výsledný efekt programu je stejný, a naučit se, k čemu blok *Wait* slouží.

Obrázek 4 – Druhá možnost řešení úkolu 5.2.3.

i

5.3 Mixér s tlačítkem

Sekce slouží k seznámení s jednoduchým vstupním zařízením v podobě dotykového senzoru. Žáci svůj model robota doplní o tlačítko sloužící k jeho ovládání.

i

5.4 Ovládáme mixér tlačítkem

Druhá sada úloh v této kapitole je zaměřena na seznámení s možností reakce na stisk tlačítka. Žáci se seznámí s blokem *Wait*, který může být řízen změnou stavu dotykového senzoru.

5.4.1 Tip

Seznámení s dalšími režimy bloku **Wait**, hlavně s reakcí na stisk tlačítka.

5.4.2 Úkol

Zadání: Vylepšete svůj program tak, aby se mixér zapnul až po stisknutí tlačítka.

Řešení: Žáci by měli v této aktivitě správně využít blok **Wait** a zajistit, aby se motor spustil až po stisknutí tlačítka. Správné řešení viz obrázek 5.

Obrázek 5 – Správné řešení aktivity (spuštění mixéru tlačítkem).

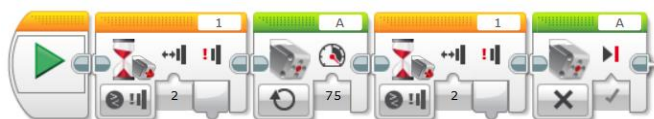

5.4.3 Rozšíření

Zadání: Jak musíte program rozšířit, aby se mixér po stisknutí tlačítka spustil a po dalším stisknutí tlačítka znovu vypnul?

Řešení: Úkol je rozšířením předchozí aktivity. Žáci by měli přijít na to, jak rozšířit program o možnost vypnutí mixéru (viz obrázek 6). Je nutné přidat další blok **Wait** pro vypnutí motoru.

Obrázek 6 – Správné řešení aktivity (spuštění a opětovné vypnutí mixéru tlačítkem).

5.5 Dokážete opravit program?

Zadání: Následující program k ovládní mixéru obsahuje chybu. Dokážete ji najít? Pokuste se ji také opravit.

Řešení: Aktivita se zaměřuje na analýzu hotového programu, hledání chyby a její opravu. Program obsahuje dvě chyby. Po posledním stisknutí tlačítka se mixér nepřepne na rychlost 100 %, ale rovnou se vypne. Je třeba přidat jeden blok **Wait**. V druhé části je třeba přidat volbu pro rychlost 75 %.

Otázka 1: Co dělá blok, ve kterém jsou umístěny všechny ostatní příkazy?

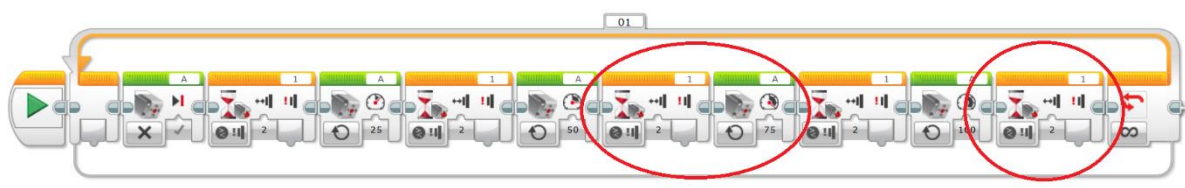
Odověď: Jedná se o blok opakování, díky němuž program neskončí a vykonává se stále dokola.

Otázka 2: Jak by se program choval bez něj?

Odověď: Proběhl by pouze jednou a skončil by.

Úkol: Přidejte do programu volbu pro rychlost 75 %.

Řešení: Správné řešení znázorňuje obrázek 7.

Obrázek 7 – Správné řešení aktivity s vyznačenými bloky, které je pro řešení třeba přidat.

Zdůvodnění aktivity: Jelikož se pro žáky jedná o první seznámení s cyklem, zvolili jsme analýzu programu na obrázku. Následně při testování musí totiž žáci najít blok v galerii programových bloků a seznámit se s ním. Měli by také zjistit, k čemu přesně blok slouží. Tím se seznámí s nekonečným cyklem a dojdou k tomu, že po jeho odstranění se program vykoná pouze jednou.

5.6 Závěrečný úkol

Úkol rozšiřuje funkce mixéru o další možnosti řízení. K jejich řešení bude využita podmínka řízená stiskem tlačítka.

5.6.1 Rozhodování

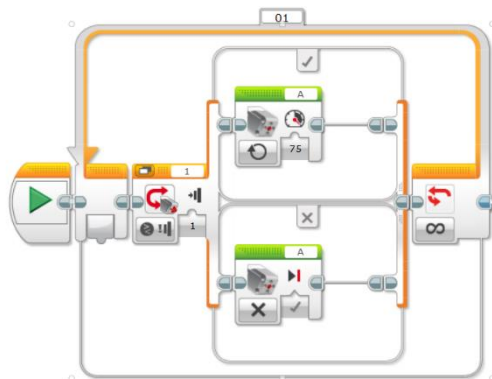
Na tomto místě jsou žáci seznámeni s blokem podmíněného vykonávání **Switch** a možnostmi jeho řízení, zejména pomocí stisku tlačítka dotykového senzoru. Jedná se o prvotní seznámení s tímto blokem. Do větší hloubky se mu věnujeme v dalších kapitolách učebnice.

5.6.2 Úkol

Zadání: Zařídte, aby mixér běžel jen v případě, že je tlačítko stisknuto. Po uvolnění tlačítka se vypne.

Řešení: Pro vyřešení úkolu je nutné správně rozlišit, co se bude a ve které části podmínky vykonávat. Žáci nesmí zapomenout na to, že celá podmínka musí být umístěna do bloku pro opakované vykonávání **Loop**. Správné řešení úkolu znázorňuje obrázek 8.

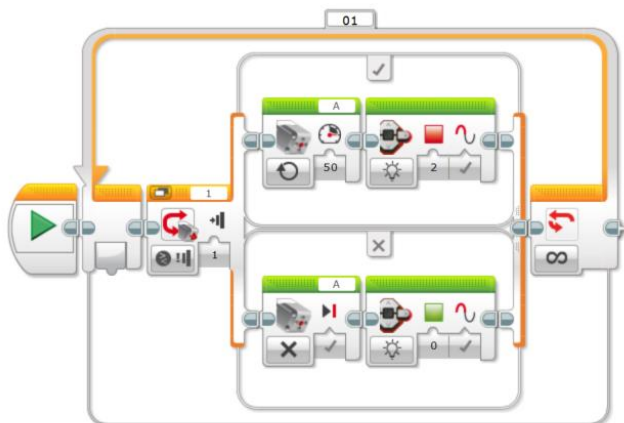
Obrázek 8 – Správné řešení aktivity s využitím podmínky.

5.6.3 Světelná signalizace

Zadání: Vylepšete svůj mixér o světelnou signalizaci běhu.

Řešení: Úkolem žáků je umístit na správné místo do podmínky blok *Brick Status Light* a zvolit správnou barvu dle zadání. Správné řešení znázorňuje obrázek 9.

Obrázek 9 – Správné řešení aktivity 5.6.3.

5.6.4 Další vylepšení

Zadání: Náš mixér je velmi tichý. Vylepšete ho i o zvukovou signalizaci běhu.

Řešení: Obdobným způsobem, jako v předchozím úkolu, musí žáci přidat také blok Sound ovládající zvukový výstup.

Po přidání přehrávaného zvuku se žáci mohou setkat s pomalejší odezvou na změnu stavu tlačítka. Ta je dána čekáním na dokončení přehrávaného zvuku. Prodleva je taktéž výrazně patrná v případě, že žáci k řízení motoru nepoužili režim On a Off, ale motor využívají v režimu rotace, úhlu či času. Úlohu doporučujeme zařadit i tehdy, nevidí-li žáci ve využití režimu On a Off přínos.

5.7 Úkol pro rychlé žáky

Zadání: Máte již všechny úkoly vyřešené a vaši spolužáci stále pracují? Vylepšete svůj mixér. Vymyslete a naprogramujte, jak by mohl mixér fungovat v režimu, který nazveme „**kvedlačka**“. Vylepšete konstrukci šlehací metly mixéru.

Řešení: Závěrečný úkol obsahuje náměty na možné vylepšení mixéru a je určen rychlým žákům, kteří již mají všechny úlohy a aktivity vyřešené. Úkol jim dává prostor zapojit svoji fantazii a vymyslet mixéru další funkce.